

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-200/21 - 1

Predmet C-200/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

31. ožujka 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunalul Bucureşti (Rumunjska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

25. veljače 2021.

Žalitelji:

TU

SU

Druge stranke u žalbenom postupku:

BRD Groupe Société Générale SA

Next Capital Solutions Limited

Zahtjev za prethodnu odluku

[*omissis*] Tribunalul Bucureşti (Viši sud u Bukureštu, Rumunjska), šesto vijeće
[*omissis*]

[*omissis*] odluka od 25. veljače 2021.

Žalitelji: TU i SU [*omissis*]

Druge stranke u žalbenom postupku: Društvo NEXT CAPITAL SOLUTIONS LIMITED, koje zastupa društvo SC EOS KSI ROMANIA SRL, sa sjedištem u Bukureštu [*omissis*] i društvo BRD GROUPE SOCIETE GENERALE S.A., sa sjedištem u Bukureštu [*omissis*]

HR

U postupku koji su tužitelji TU i SU pokrenuli protiv tuženika, društva Next Capital Solutions Limited, koje zastupa društvo SC EOS KSI România SRL, i društva BRD Groupe Société Générale S.A., koji se odnosi na prigovor protiv ovrhe, povodom žalbe tužitelja protiv presude u građanskom postupku [omissis] od 3. srpnja 2020. koju je donijela Judecătoria Sectorului 1 (Prvostupanjski sud 1. sektora, Rumunjska), Tribunalul București (Viši sud u Bukureštu), kao žalbeni sud, donio je na javnoj raspravi od 25. veljače 2021. sljedeću

PRESUDU

Sudu Europske unije upućuje se sljedeće pitanje radi donošenja prethodne odluke:

Protivi li se Direktivi 93/13 pravno pravilo nacionalnog prava poput onog iz članka 712. i sljedećih članaka poglavља VI. rumunjskog Građanskog zakonika, kojim se predviđa rok od 15 dana u kojem se dužnik u okviru prigovora protiv ovrhe može pozvati na nepoštenost određene ugovorne odredbe ovršne isprave s obzirom na to da tužba radi utvrđenja postojanja nepoštenih odredbi koje sadržava ovršna isprava ne podliježe nikakvom roku i da je u okviru te tužbe za dužnika predviđena mogućnost da zatraži odgodu ovrhe na temelju ovršne isprave u skladu s člankom 638. stavkom 2. rumunjskog Građanskog zakonika?

Obrazloženje

I. Činjenice

- 1 Društvo BRD Groupe Société Générale S.A., kao zajmodavac, i TU, kao zajmoprimac, sklopili su 18. listopada 2007. ugovor o kreditu [omissis]. U lipnju 2009. tuženik BRD S.A. sklopio je ugovor o ustupu tražbine kojim je svoju tražbinu koja proizlazi iz ugovora koji je sklopio s tužiteljem ustupio društvu IFN Next Capital Finance S.A. Društvo FN Next Capital Finance S.A. nakon toga je u kolovozu 2009. svoju tražbinu ustupilo drugoj stranci u žalbenom postupku, društvu Next Capital Solutions Limited.
- 2 Radi provođenja ovrhe na temelju ovršne isprave koju predstavlja ugovor o kreditu [omissis] druga stranka u žalbenom postupku Next Capital Solutions Limited pokrenula je 23. veljače 2015. posredstvom upravitelja imovinom društva S.C. EOS K.S.I. România S.R.L. postupak pred Biroulom executorului judecătoresc (Ured javnog ovršitelja, Rumunjska) [omissis], koji je pokrenuo ovršni postupak [omissis] u skladu sa zapisnikom od 23. veljače 2015. [orig. str. 2.]
- 3 Javni ovršitelj izdao je 24. veljače 2015. platni nalog, pri čemu je odredio s njime povezano zasnivanje založnog prava, kojim je naložio dužniku da u roku od jednog dana od primitka ili od dostave navedenog platnog naloga na njegovu adresu prebivališta postupi u skladu s ovršnom ispravom koju predstavlja ugovor o kreditu [omissis] koji je sklopio s društvom BRD na način da vjerovniku primatelju tražbine isplati sljedeće iznose: 39 176,36 rumunjskih leua na ime

preostalog duga, i 5357,08 rumunjskih leua na ime troškova ovrhe. Istog dana javni ovršitelj odredio je i pljenidbu sadašnjih i budućih finansijskih sredstava u rumunjskim leuima i stranoj valuti, koja dužnik TU ima na računima koji su otvoreni u različitim bankarskim institucijama, o čemu je istodobno obavijestio dužnika.

- 4 Akti ovršnog postupka (zapisnik o pokretanju ovršnog postupka od 24. veljače 2015., platni nalog od 24. veljače 2015., zapisnik o obračunu troškova ovrhe, zapisnik o pokretanju ovrhe, ovršna isprava, obavijest o zapljeni od 24. veljače 2015. i akt o zapljeni) dostavljeni su podnositelju prigovora 2. ožujka 2015.
- 5 Javni ovršitelj zatim je započeo s provedbom zapljene 1/3 neto mjesечnih primanja dužnika posredstvom trećih osoba, koje je treća osoba od koje se zapljenjuje, društvo Total Prest 2000 S.R.L., dugovala dužniku, aktom o zapljeni posredstvom trećih osoba od 6. ožujka 2015., te je istodobno donio odgovarajući akt o obavijesti koji je 13. ožujka 2015. dužniku dostavljen na njegovu adresu prebivališta i ostavljen u poštanskom sandučiću.
- 6 Podnositelj prigovora podnio je 17. ožujka 2015. zahtjev koji je upisan pri javnom ovršitelju, u kojem je iznio namjeru da osporava preostali dug koji je izračunalo društvo EOS K.S.I. România i 5. kolovoza 2015., kao dužnik nad kojim se provodi ovrha [omissis], podnositelj prigovora zatražio je da mu se za razdoblje od šest mjeseci odobri obveza plaćanja iznosa od 500 rumunjskih leua mjesечно, počevši od rujna.
- 7 Javni ovršitelj izdao je 6. prosinca 2018. platni nalog, pri čemu je odredio s njime povezano zasnivanje založnog prava, kojim je dužniku naložio da u roku od 15 dana od dana zaprimanja ili dana dostave platnog naloga na njegovu adresu prebivališta, postupi u skladu s ovršnom ispravom na način da vjerovniku uplati sljedeće iznose: iznos od 40 849,67 rumunjskih leua na ime preostalog duga, uvećan za kamate do potpunog podmirenja duga, i iznos od 5437,08 rumunjskih leua na ime troškova ovrhe, pod prijetnjom ovrhe na suvlasničkom dijelu nekretnine u vlasništvu dužnika koja se nalazi u Bukureštu [omissis].
- 8 Dužnik je podnio prigovor protiv ovrhe u kojem se pozvao na zastaru prava na provedbu ovrhe i koji je upisan pri Judečătoriji Sectorului 1 (Prvostupanjski sud 1. sektora) [omissis] te o kojem se odlučilo u presudi u građanskom postupku br. 2090/2019 koja je postala pravomoćna nakon što je žalba odbijena. U tom predmetu pravomoćno je utvrđeno da je prigovor o kojem je riječ (u okviru kojeg se pozvalo na zastaru prava na provedbu ovrhe) bio nepravodoban.
- 9 Dužnik je 17. veljače 2020. podnio prigovor protiv ovrhe koji je upisan pri Judečătoriji Sectorului 1 (Prvostupanjski sud 1. sektora) [omissis] pri čemu je od suda tražio da doneše presudu kojom će utvrditi nepoštenost odredbe koja se odnosi na naplatu naknade za otvaranje spisa i odredbe koja se odnosi na naplatu mjesecne naknade za upravljanje kreditom te da se ponište akti o provedbi postupka ovrhe [omissis] koja je upisana [pri uredu javnog ovršitelja] nakon što se

utvrđi nepoštenost spornih odredbi. U obrazloženju svojeg zahtjeva dužnik smatra da je nužno izvršiti povrat iznosa koji su nezakonito zaplijenjeni na temelju tih odredbi.

II. Zahtjevi i argumenti stranaka

- 10 Druge stranke u žalbenom postupku, društva Next Capital Solutions LTD i BRD Groupe Société Generale S.A., istaknula su prigovor nepravodobnosti prigovora protiv ovrhe, pri čemu su navela da je rok u kojem se ovrha može osporiti, s obzirom na odredbe članka 715. stavaka 1. i 2. rumunjskog Zakonika o građanskom postupku, počeo teći već od 2. ožujka 2015. [orig. str. 3.] kada su podnositelju prigovora dostavljeni prvi akti ovršnog postupka. Osim toga, podnositelj prigovora saznao je za ovrhu već od dana kad je zaplijenjen prvi iznos, u skladu sa potvrdom o plaćanju [*omissis*] od 8. travnja 2015. te sa zahtjevom i obvezom plaćanja od 5. kolovoza 2018. otkada su za njega počeli teći rokovi u kojima je mogao istaknuti razloge za prigovor koje je naveo u tužbi. Slijedom toga, s obzirom na datum dostave prvih akata ovršnog postupka (2. ožujka 2015.), a posebno datum prvog zaplijenjenog iznosa (8. travnja 2015.) i datum podnošenja prigovora protiv ovrhe (28. prosinca 2018.), odnosno više od tri godine od saznanja da ovrha postoji, zatraženo je da se prigovor odbije jer je podnesen nepravodobno.
- 11 Podnositelji prigovora istaknuli su da je prigovor o kojem je riječ podnesen u skladu s rješenjem (Suda Europske unije) iz studenoga 2019. u predmetu C-75/19.

III. Odvijanje postupka

- 12 Prvostupanjski sud prihvatio je prigovor nepravodobnosti i odbio je prigovor protiv ovrhe kao nepravodoban na temelju članka 71[5]. stavka 1. točke (3.) rumunjskog Zakonika o građanskom postupku, s obzirom na rješenje Suda iz studenoga 2019., pri čemu je presudio da potonje rješenje zahtijeva da se potrošaču prizna mogućnost da se pozove na nepoštenost ugovornih odredbi, ali ne i mogućnost da tužbu u tom smislu podnese *sine die*. U tom pogledu utvrđuje se sljedeće:

„U tom predmetu Sud nije utvrdio ništa novo, s obzirom na to da se jednoglasno dopušтало да се потрошач увјек може pozivati на nepoštenost odredbi u bilo kojem postupku.

Osim toga, u tom predmetu ([Sud] je samo utvrdio da potrošač ne gubi pravo pozivanja na nepoštenost odredbi u okviru prigovora protiv ovrhe, unatoč tomu što, nakon Zakona br. 310/2018 kojim je izmijenjen rumunjski Zakonik o građanskom postupku, potrošač ima na raspolaganju alternativnu tužbu, odnosno, tužbu općeg prava, što u svakom slučaju nije dovedeno u pitanje u nacionalnom pravu.

U svim argumentima [Suda] na kojima se temelji odluka o kojoj je riječ, smatralo se relevantnim da je tijekom ovrhe potrebno pozvati se, u obliku prigovora protiv ovrhe, na nepoštenost odredbi, ali ne i da se prigovor protiv ovrhe koristi kao sredstvo kojim se u bilo kojem trenutku može protiviti ovrsi”.

- 13 Tribunalul Bucureşti (Viši sud u Bukureštu) sada treba odlučiti o žalbi koju su žalitelji podnijeli protiv prvostupanske presude kojom se traži da se odbije prigovor nepravodobnosti i prihvati tužba.

IV. Pravne osnove

Pravne osnove prava Unije:

- 14 Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24. [*omissis*]; u dalnjem tekstu: Direktiva 93/13/EEZ)

Nacionalno pravo:

- 15 Zakon br. 193 od 6. studenoga 2000. o nepoštenim odredbama u ugovorima koje trgovci sklapaju s potrošačima (Monitorul Oficial al României, dio I., br. 560 od 10. studenoga 2000.) kako je zadnji put izmijenjen 2014. (u dalnjem tekstu: Zakon br. 193/2000), koji u člancima 1. i 6. za trgovce propisuje zabranu ugovaranja nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima i da te odredbe ne proizvode učinke u odnosu na potrošače. Članak 14. tog zakona predviđa da potrošači kojima je nanesena šteta ugovorima sklopljenima uz povredu tog zakona imaju pravo pokrenuti postupak pred sudom u skladu s odredbama Građanskog zakonika i Zakonika o građanskom postupku. [orig. str. 4.]
- 16 Zakon br. 134 od 1. srpnja 2010. o Zakoniku o građanskom postupku (Monitorul Oficial al României, dio I., br. 247/2015; u dalnjem tekstu: Zakonik o građanskom postupku) koji u članku 712. stavku 1. zainteresiranim osobama ili subjektima kojima je ovrhom nanesena šteta dodjeljuje pravo na podnošenje prigovora protiv te ovrhe, protiv odluka koje je donio javni ovršitelj i protiv bilo kojeg akta ovršnog postupka. Stavkom 2. navedenog članka predviđa se mogućnost podnošenja prigovora i u slučaju u kojem su potrebna pojašnjenja o značenju, opsegu ili provedbi ovršne isprave.
- 17 Članak 713. Zakonika o građanskom postupku, koji se odnosi na uvjete dopuštenosti prigovora protiv ovrhe, u stavku 2. predviđa da se, kad se ovrha provodi na temelju ovršne isprave koja nije presuda, dužnik može u okviru prigovora protiv ovrhe pozvati i na činjenične ili pravne razloge koji se odnose na meritum prava na kojem se temelji ovršna isprava samo ako u pogledu te ovršne isprave zakon ne predviđa posebno postupovno pravno sredstvo za njezino poništenje. U skladu sa stavkom 3. tog članka, ta stranka ne može podnijeti novi prigovor zbog razloga koji su postojali na dan podnošenja prvog prigovora.

- 18 Članak 715. tog zakonika, koji se odnosi na rokove, u stavku 1. predviđa da se prigovor protiv ovrhe može podnijeti u roku od 15 dana od dana kad je podnositelj prigovora saznao za akt ovršnog postupka koji osporava i da se za dužnika koji se protivi samoj ovrsi rok računa počevši od dana kad je zaprimio ispravu koja sadržava potvrdu o izvršivosti ili platni nalog, ili pak od dana kad je saznao za prvi akt ovršnog postupka. Stavak 3. predviđa da se osporavanje koje se odnosi na pojašnjenje značenja, opsega ili provedbe ovršne isprave može istaknuti u bilo kojem trenutku, sve dok ne zastari pravo na ishodjenje provedbe ovrhe.
- 19 Članak 720. tog zakonika, koji se odnosi na učinke odluke o prigovoru, u stavku 1. predviđa da u slučaju da prihvati prigovor protiv ovrhe, sud pred kojim se vodi postupak, uzimajući u obzir predmet prigovora, ovisno o okolnostima slučaja, ispravlja ili poništava pobijani akt ovršnog postupka, određuje poništenje ili obustavu same ovrhe, poništava ili tumači ovršnu ispravu.
- 20 Članak 638. stavak 2. predviđa da se odgoda izvršenja ovršnih isprava, među kojima je i ugovor o kreditu, može zatražiti i u okviru tužbe kojom se traži njihovo poništenje, i u tom se slučaju primjenjuju ista postupovna pravna pravila koja se primjenjuju na zahtjev za odgodu ovrhe koji je podnesen u okviru prigovora protiv ovrhe, odnosno, odredbe članka 719. zakonika.

V. Prethodno pitanje

Osnova zahtjeva za prethodnu odluku:

- 21 Članak 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Obrazloženje prethodnog pitanja:

- 22 U ovom slučaju postavlja se pitanje o tome kako tumačiti direktivu s aspekta nužnosti da se osigura pravo potrošača da se prigovorom protiv ovrhe pozove na nepoštenost ugovornih odredbi u bilo kojem trenutku tijekom ovrhe, iako može i pokrenuti sudski postupak u tom pogledu na način da u tužbi u pogledu merituma zatraži odgodu ovrhe. To se pitanje postavlja, s jedne strane, s obzirom na to da sud koji provodi ovrhu može također istom presudom odlučiti o valjanosti akata ovršnog postupka i da je taj sud jedini koji može donijeti odluku u pogledu učinaka ništavosti ovršne isprave na postupak ovrhe. S druge strane, Sud je rješenjem od 6. [orig. str. 5.] studenoga 2019. u predmetu C-75/19, EU:C:2019:950, utvrdio da Direktivu Vijeća 93/13/EEZ treba tumačiti na način da joj se protivi nacionalni propis na temelju kojeg se potrošač, koji je sklopio ugovor o kreditu s kreditnom institucijom i protiv kojeg je navedeni trgovac pokrenuo ovršni postupak nakon proteka roka od petnaest dana od dana dostave prvih akata o tom postupku, nema pravo pozivati na postojanje nepoštenih ugovornih odredbi radi osporavanja tog postupka, u slučaju u kojem, međutim, podnošenje sudske tužbe za utvrđenje postojanja nepoštenih ugovornih odredbi ne podliježe nikakvom roku i ne omogućuje odgodu ovrhe do donošenja odluke o sporu. Budući da je slučaj u ovom postupku usporediv sa slučajem iz predmeta C-

75/19, ali se od njega razlikuje u pogledu bitnih pitanja koja je analizirao Sud, potrebno je dati tumačenje direktive i u slučaju u kojem tužba sudu omogućuje odgodu ovrhe.

- 23 U slučaju potvrdnog odgovora, na nacionalnom sudu je da, u okviru načela zakonitosti, utvrdi način tumačenja nacionalnih pravnih pravila u području ovrhe koji potrošaču omogućuje da u okviru nacionalnog pravnog poretku podnese prigovor protiv ovrhe koji se temelji na nepoštenosti ugovornih odredbi čak i nakon isteka roka od 15 dana koji se predviđa člankom 715. Zakonika o građanskom postupku.
- 24 Ako nacionalni sud ne utvrdi takav način tumačenja, postavlja se pitanje, u slučaju da Sud zaključi da se učinkovita zaštita prava koja proizlaze iz određene direktive (u ovom slučaju iz Direktive 93/13) ne može osigurati u nacionalnom postupovnom poretku, zahtijeva li tumačenje direktive koje je pružio Sud od države članice da ne primjeni pravno pravilo postupovnog prava, kao što je članak 715., kojim se uređuje rok u kojem se može podnijeti prigovor protiv ovrhe?

RADNI DOKUMENT